

Motion till riksdagen 2018/19:2575

av **Kristina Axén Olin m.fl. (M)**

Stockholm – Sveriges tillväxtmotor

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheterna att samordna besöksnäringens behov i Stockholm och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om beslut som rör privata välfärdsföretag och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för en övergripande bostadspolitisk reform och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att behovet av utvecklad kollektivtrafik och utvecklade kommunikationsmedel är viktigt för Stockholms framtid och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett förbättrat företagsklimat i Stockholm och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för en gemensam europeisk infrastruktur för 5G och målet om en fullvärdig digital inre marknad där Stockholm ska vara först i Sverige med tekniken och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Stockholmsregionen fungerar som Sveriges tillväxtmotor. För att öka hela landets konkurrenskraft måste storstadsregionernas utvecklingspotential tillvaratas. Stockholm är det enda länet i landet med ett högre bidrag till landets bruttonationalprodukt, bnp, än dess befolkningsstorlek. Med över 2,3 miljoner i länet finns både förutsättningar och utmaningar. Ett av dessa problem är att Stockholmsekonomin befinner sig under den nivå som rådde 2017. Samtidigt riskerar bostadsbrist och ansträngd infrastruktur att förvärra situationen ytterligare. Stockholm har alla möjligheter att visa vägen för andra storstäder i dessa viktiga frågor men för att det ska ske krävs en framtidsinriktad politik som gör det möjligt för fler att bo och arbeta här i samklang med redan existerande stadsmiljö.

Besöksnäringen är en nyckel till att skapa en attraktiv stad för att bland annat locka talanger och investeringar till regionen, men det är också en näring som skapar många viktiga arbetstillfällen och ger många människor en värdefull möjlighet att ta sina första steg in på arbetsmarknaden. Turism är den enda exportnäring som ger momsintäkt till staten eftersom det är utländskt kapital som konsumeras i Sverige. Besöksnäringen är den snabbast växande basnäringen just nu. Den består av en rad branscher som hotell, restaurang, handel, kultur, sport, researrangörer och transporter. En tredjedel av landets anställda i tjänsteexporterande företag finns i Stockholms län och nästan hälften av tjänsteexportomsättningen skapas i länet.

Stockholm är en allt populärare stad och år 2017 var ett rekordår med 14 miljoner gästnätter. En ny framtidsprognos för 2019 framtagen av det globala resebyråföretaget CWT har för första gången med Stockholm på topplistan över de 10 största mötesstäderna.

Något som är ytterst viktigt för att besöksnäringen ska fungera är att det finns kontanter att tillgå för de besökande turisterna. Sverige ligger i framkant när det gäller kontantlösa betalningsmetoder, men för att underlätta för turisterna som är vana vid att handla med kontanter så vill vi se till att turisttöta platser som exempelvis Gamla stan får fler uttagsautomater. Det gynnar turismen, handeln och i sin tur hela Stockholm.

Det behövs mer samarbete och samordning mellan besöksnäring, kollektivtrafikansvariga och transportörer där till exempel besöksnäringens behov och möjlighet kan lyftas upp och diskuteras. En sådan samverkan skulle exempelvis kunna se över kollektivtrafiken för besöksnäringens behov, verka för fler uttagsautomater och en utbyggnad av Arlanda samt inkludera kulturella och kreativa näringar i besöksnäringen. Detta för att uppmärksamma och möta de behov som ökad turism innebär i Stockholm.

För Stockholmsregionens invånare är en väl fungerande vård, skola och omsorg av oerhörd vikt och rätten att välja är central. Läsåret 2017/18 gick 24,8 % av grundskoleeleverna i en fristående skola, och så stor andel som 40 % av länets vårdcentraler drivs idag i privat regi.

Den privata sektorn inom vård, skola och omsorg är också en stor arbetsgivare när så stor andel som 39,9 % av de förvärvsarbetande arbetar i den.

Det är därför helt nödvändigt att bejaka, uppmuntra och ta hänsyn till regionens invånares önskemål och behov av privata utförare. Grundläggande är att lagstiftning och skattesystem är förutsägbara och rättvisa. Den som driver eget inom välfärden ska vara skyddad från godtyckliga regleringar från staten som har till syfte att hindra verksamheten.

Möjligheten att hitta och byta jobb eller bostad är central för människors och företags utveckling. Ändå står nästan 600 000 personer i bostadskön i Stockholms län samtidigt som en femtedel av företagen uppger att de har misslyckats med en rekrytering på grund av bostadssituationen.

Dagens bostadsbrist är en av de största anledningarna till att Stockholm inte når upp till sin fulla potential. Många arbetsgivare uppger att de har svårt att rekrytera nyckelkompetens och växa på grund av svårigheterna att hitta bostäder för arbetstagarna. Detta är en ond spiral som drabbar allt ifrån den enskilda individen till staten själv när jobbstillfällen går förlorade och skatteintäkter går om intet. Vi kan aldrig acceptera att så är fallet – alla som kan jobba ska jobba och därmed möjliggöra den grund som är vår välfärd.

Samtidigt har företagsklimatet försämrats de senaste åren. 2018 ligger Stockholms kommun på plats 123 i Svenskt Näringslivs årliga ranking. Detta i jämförelse med år 2014 då Stockholm placerade sig på plats 22 – det gör skillnad vilka som styr politiskt.

Regeringens bostadspolitik har i praktiken varit verkningslös men detta har delvis dolts av högkonjunkturen. De införda byggsubventionerna har ifrågasatts av byggbranschen och beskrivs bäst som icke önskvärda. Cirka fem procent av stödet på 11,3 miljarder kronor har betalats ut och av dessa har inte en enda hyresrätt byggts i Stockholms kommun. Istället för ineffektiva och dyra subventioner bör grundproblematiken i bostadsbyggandet adresseras – regleringar som i sin natur skapar brist.

En förbättrad bostadssituation i Stockholm och resten av Sverige kräver en genomgripande bostadspolitisk reform. Flyttkostnaderna måste ner och ett hållbart byggande säkerställas. Hela nio av tio tillfrågade personer svarade att de önskar sig en blocköverskridande bostadspolitisk överenskommelse, enligt Stockholms Handelskammare. Vi anser att en sådan uppgörelse bör innehålla ett reformerat strandskydd och en översyn av riksintressen. Samtidigt krävs ett reformerat hyressättningssystem i form av en ansvarsfull infasning av ett nytt och mindre reglerat hyressättningssystem i hela bostadsbeståndet. Infriande av tillkännagivandena i riksdagen om bullernivåer och främjande av ägarlägenheter och hyrköp. Dessutom behövs förenklade byggregler för en effektivare byråkrati och en översyn av finansiering och skattepolitiken så att ett helhetsgrepp tas i frågan.

Sveriges bostadsbrist är inte ny och kommer inte att lösas över en natt, men alternativet är inte att fortsätta på den väg som lett till denna situation.

Stockholm är EU:s snabbast växande huvudstad. För att den positiva utvecklingen ska fortsätta måste även infrastrukturen och kollektivtrafiken förbättras. Redan nu stoppar igenproppade gator såväl busstrafik som varuleveranser. Pendel- och tunnelbanetåg är alltför ofta överfulla. För att möjliggöra ökad befolkning och tillväxt krävs en god infrastruktur, och Stockholm ska som huvudstad vara ledande inom miljöarbetet. Att ha höga ambitioner i miljöfrågan är en självklarhet. Den pågående omställningen av fordonsflottan till fossilfria drivmedelsalternativ kommer minska utsläppen men inte behovet av vägarna. Elektrifierade, självkörande bilar och biogasdrivna bussar är redan en relativt utbredd realitet som kräver fortsatt översyn av vägnätet. I det politiska samtalet idag verkar vissa partier nästan anta att utsläppsminskningar ska ske med hjälp av försämrade infrastruktur, men det är att missa möjligheten att ta vara på miljöinnovationer och utvecklingspotential. Vi bör motverka utsläppen, inte allt som går på hjul. Att dessutom satsa på säkra vägar räddar liv och är en nödvändighet för framtida, goda, kommunikationer. Behovet av att färdigställa Österleden/Östra länken är ett sådant projekt – så att ringleden runt Stockholms stad färdigställs.

Främjandet av ny teknik och storskalig produktion av inhemskt biobränsle är av stor vikt så att flyget blir hållbart. Forskning pekar på att flyget är viktigt för både den kunskapsintensiva tjänstesektorn och tillverkningsindustrin utanför storstäderna. Därför måste huvudstadsregionen bli mer tillgänglig och sammankopplad med hela landet samt omvärlden. Sverige måste också verka för fler direktlinjer till strategiskt viktiga internationella marknader.

Digitaliseringen och ökad användning av artificiell intelligens (AI) innebär en stor möjlighet för Stockholmsregionen. Vi kommer att se framväxt av helt nya tjänster och innovationer som skapar jobb och tillväxt. Men digitaliseringen kräver dock att politiken ger rätt förutsättningar för nya jobb att växa fram och samhället att ställa om.

Stockholms företagsklimat måste på allvar förbättras. Det är inte rimligt att ropa efter förbud och regleringar så fort nya innovationer växer fram och konkurrerar med befintlig ordning i samhället. Möjlighet till konkurrens är en naturlig del för att få valfrihet och därmed kunna välja bort sämre alternativ och främja utveckling.

Vi vill att Sverige ska verka för att en gemensam europeisk infrastruktur för 5G finns på plats tidigt 2020, med målet om en fullvärdig digital inre marknad och där Stockholm ska vara först i Sverige med tekniken. Som ett av världens mest digitaliserade länder är 5G av yttersta vikt för att behålla den positionen. Detta inte minst med tanke på vad tekniken kan medföra gällande möjligheterna för exempelvis miljövänliga självkörande bilar och den stora techsektor som finns i Stockholm.

Kristina Axén Olin (M)

Beatrice Ask (M)

Jessica Rosencrantz (M)

Arin Karapet (M)

Johan Forssell (M)

Margareta Cederfelt (M)